

ROMAN CIEPIELA
PREZYDENT TARNOWA

Tarnów, 14 lipca 2022 r.
WPW.0643.9.2022

Pan Piotr Górnikiewicz
Radny Rady Miasta
Nasze Miasto Tarnów

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 lipca 2022 r. w sprawie weryfikacji deklaracji umów śmieciowych przekazuję następujące wyjaśnienie.

Możliwość wykorzystywania różnego rodzaju baz danych będących w posiadaniu Urzędu Miasta Tarnowa oraz jednostek organizacyjnych do weryfikacji zgodności danych deklarowanych przez właścicieli nieruchomości w składanych deklaracjach, będących podstawą do wyliczenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi była już przedmiotem naszej analizy. Analiza ta prowadzona była w kontekście ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa oraz przepisów dotyczących ochrony danych osobowych zwanych w skrócie RODO. W pierwszej kolejności należy jednak przywołać dla porządku zasadę praworządności wynikającą wprost z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z tą zasadą organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, iż wszelkie podejmowane przez nas działania muszą być usankcjonowane prawnie.

Art. 6m ust. 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje deklarację, jako źródło danych niezbędnych do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Rada Miejska określając wzór deklaracji może wymagać podania następujących danych:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę właściciela nieruchomości oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
- 2) adres nieruchomości;
- 3) dane stanowiące podstawę zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) numer telefonu właściciela nieruchomości;
- 5) adres poczty elektronicznej właściciela nieruchomości;
- 6) inne informacje niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego;
- 7) informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

Ponieważ ustawodawca określił zamknięty w/w wykaz danych, które gmina może pozyskać od podatnika do wyliczenia wysokości opłaty, organ podatkowy nie ma podstawy prawnej do pozyskiwania danych, bezpośrednio od podatnika w szerszym niż określony powyżej zakresie. Oczywiście jest, iż Prezydent Miasta Tarnowa realizujący szereg ustawowych zadań dysponuje różnego rodzaju bazami danych w tym tymi, które zostały wskazane przez Pana w zapytaniu.

EKOPAPIER 100%
TARNÓW MYŚLI ZIELONO

r.ciepiela@umt.tarnow.pl
www.tarnow.pl

Urząd Miasta Tarnowa
ul. Adama Mickiewicza 2
tel. 14 688 24 33

ROMAN CIEPIELA
PREZYDENT TARNOWA

Jednakże dane te zostały zebrane dla konkretnego celu i zgodnie z obowiązującą wykładnią prawa, tylko do jego realizacji mogą być wykorzystywane. Oczywiście nie oznacza to, iż ustawodawca całkowicie wyłączył możliwość skorzystania z informacji, które są w naszym zasięgu. Możemy to uczynić ale tylko na warunkach określonych w ustawie ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 180 § 1 ordynacji podatkowej jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Zgodnie z art. 181 ordynacji podatkowej dowody wykorzystuje się w postępowaniu podatkowym, co oznacza, iż mogą być one zbierane tylko w trakcie jego trwania, a nie przed jego wszczęciem. Potwierdza to art. 155 ordynacji podatkowej, który mówi, iż wezwania do dostarczenia dowodów dokonuje się w toku postępowania podatkowego. Wyżej wymienione artykuły ordynacji podatkowej dają możliwość skorzystania z innych, niż podatkowa baz danych ale tylko na etapie prowadzonego już postępowania podatkowego. Ustawodawca nie dał organom podatkowym możliwości wykonywania czynności związanych z gromadzeniem materiału dowodowego poza prowadzonym postępowaniem podatkowym co oznacza, iż weryfikacja danych zawartych w deklaracjach podatkowych realizowana poprzez ich porównywanie z danymi będącymi w posiadaniu organu administracyjnego w trybie innym, niż w toku postępowania podatkowego, byłaby działaniem poza podstawą prawną.

Zgodnie z ordynacją podatkową organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających składanych deklaracji jednak ich zakres jest dość ograniczony i wyznaczony przez art. 272 tej ustawy. Jako generalną zasadę można wskazać, że w trakcie czynności sprawdzających nie dokonuje się merytorycznej weryfikacji poprawności rozliczeń podatkowych. Czynności sprawdzające służą tylko korekcie formalnych np. rachunkowych (a nie merytorycznych – w tym zgodności deklarowanych danych) wad deklaracji. Sprawdzenia zgodności podanych danych można dokonywać tylko na etapie postępowania podatkowego.

Kwestię tę należy również rozpatrywać uwzględniając przepisy art. 6 ust. 1 lit. e oraz ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.U.E.L. z 2016 r., Nr 119, str 1 z późn. zm.) zwanych w skrócie RODO. Wymienione przepisy dopuszczają przetwarzanie danych osobowych zebranych w ramach sprawowanej władzy publicznej, tylko jeżeli jest to niezbędne do wykonywania realizowanego zadania i tylko, jeśli istnieje stosowna podstawa prawna dopuszczająca możliwość przetwarzania tych danych. Ponieważ, jak wskazano powyżej ustawodawca wskazał podstawę prawną do gromadzenia danych do określania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w art. 6m ust 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdzie ściśle enumeratywnie wymienił jakie dane mogą być w tym celu gromadzone, poszerzenie tej bazy przy użyciu dodatkowej bazy danych byłoby jak już wspomniałem działaniem poza podstawą prawną, a informacje w ten sposób pozyskane nie mogłyby być dowodem w postępowaniu podatkowym, gdyż te mogą być gromadzone nie w celu wszczęcia postępowania lecz po jego wszczęciu.

Niewiele w tym zakresie zmienia nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dokonana w 2021 r. w zakresie art.6o poprzez dodanie pkt 1a w brzmieniu: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta w celu weryfikacji złożonych deklaracji może wykorzystać informacje i dane znajdujące się w jego posiadaniu oraz posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych, w tym przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.” Nowelizacja ta wbrew pozorom nie rozwiązała podstawowego problemu jakim jest możliwość gromadzenia i porównywania baz danych. Jak wskazał dyrektor departamentu orzecznictwa i legislacji w Urzędzie Danych Osobowych, mimo że sam projekt

EKOPAPIER 100%
TARNÓW MYŚLI ZIELONO

r.ciepiela@umt.tarnow.pl
www.tarnow.pl

Urząd Miasta Tarnowa
ul. Adama Mickiewicza 2
tel. 14 688 24 33

ROMAN CIEPIELA
PREZYDENT TARNOWA

nowelizacji ustawy był konsultowany z UODO, to rozwiązania prawne zakładające pozyskiwanie przez gminy danych o mieszkańcach od gminnych jednostek organizacyjnych pojawiły się na dalszym etapie procesu legislacyjnego i nie były oceniane przez UODO pod kątem ewentualnego ryzyka związanego z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych. Nie dokonano również oceny skutków dla ochrony danych, wynikających z ich ewentualnego łączenia i tworzenia nowej bazy na podstawie różnych baz danych. Nakazano wziąć pod uwagę, iż przepis ten jest ogólnikowy nie wskazuje jakich kategorii danych można żądać od administratora (np. czy jest to imię i nazwisko, czy ilość osób, które w danej rodzinie korzysta ze świadczeń rodzinnych, czy też jakie jest zużycie wody w danym lokalu). Brak doprecyzowania nie daje podstawy do uznania, że dysponujemy pełną swobodą pozyskania danych. Bezwzględnie należy dokonać ich selekcji pod kątem niezbędności do każdego z analizowanych przypadków. Oznacza to tylko potwierdzenie, iż dane mogą być gromadzone tylko w trakcie prowadzonego konkretnego postępowania podatkowego w celu pozyskania materiału dowodowego i tylko w niezbędnym zakresie. Dodatkowo zaznaczyć należy, iż ustawodawca dał podstawę do pozyskania danych ale nie określił trybu ich przekazania. Oznacza to, iż przekazywanie danych nadal odbywać się może w trybie określonym w ordynacji podatkowej czyli na etapie prowadzonego postępowania podatkowego.

Dla potwierdzenia przedstawionego w niniejszym piśmie stanowiska, zwróciłem się do Dyrektora Centrum Usług Społecznych z prośbą o weryfikację Pana propozycji. Z uzyskanej w odpowiedzi informacji wynika, iż stanowisko Pani Doroty Krakowskiej – Dyrektora Centrum Usług Społecznych jest w tej sprawie tożsame. Pani Dyrektor zwróciła uwagę, iż zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.) w postępowaniu w sprawie świadczeń z pomocy społecznej należy kierować się przede wszystkim dobrem osób korzystających z pomocy społecznej i ochroną ich dóbr osobistych. W szczególności nie należy podawać do wiadomości publicznej nazwisk osób korzystających z pomocy społecznej oraz rodzaju i zakresu przyznanego świadczenia. Ponadto, zgodnie z art. 100 ust. 2 cytowanej ustawy – podmioty i osoby realizujące zadania w zakresie pomocy społecznej określone w ustawie, przetwarzają dane osobowe osób, do których stosuje się ustawę, oraz członków ich rodzin w zakresie i celu niezbędnym do realizacji zadań wynikających z ustawy. Należy podkreślić, że w przypadku gdy o udostępnienie danych osobowych występuje podmiot publiczny, powinien on w pierwszej kolejności wyraźnie wskazać podstawę prawną takiego żądania w postaci przepisów sektorowych.

Ponadto, jak wskazuje Pani Dyrektor, Urząd Ochrony Danych Osobowych w swoich materiałach informacyjnych stwierdza, że występowanie z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych wyłącznie na podstawie przepisów RODO nie znajduje uzasadnienia prawnego, ponieważ podstawą kompetencji i zadań realizowanych przez organy publiczne nie są unormowania RODO, lecz przepisy krajowe, stanowiące o kompetencjach tych organów i sposobie ich realizacji. Zatem takie podmioty w pierwszej kolejności powinny wskazywać przepisy szczególne, na podstawie których działają, a następnie w ich świetle przesłanki z RODO. Z wspomnianych wyżej zapisów art. 100 ustawy o pomocy społecznej wynika niedopuszczalność ujawniania informacji z postępowań administracyjnych prowadzonych przez Centrum Usług Społecznych w Tarnobrzegu na rzecz wszelkich podmiotów, w tym innych organów administracji publicznej - o ile nie ma wyraźnej podstawy ustawowej. W ocenie Urzędu Ochrony Danych Osobowych, podmioty publiczne wnoszące o udostępnienie danych osobowych nie mogą powoływać się jedynie na niezbędność przetwarzania danych do wykonywania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania

EKOPAPIER 100%
TARNÓW MYŚLI ZIELONO

r.ciepela@umt.tarnobrzeg.pl
www.tarnobrzeg.pl

Urząd Miasta Tarnobrzeg
ul. Adama Mickiewicza 2
tel. 14 688 24 33

ROMAN CIEPIELA
PREZYDENT TARNOWA

władzy publicznej powierzonej administratorowi (tj. przesłankę z art. 6 ust. 1 lit. e RODO), bez jednoczesnego wskazania krajowych, sektorowych przepisów rangi ustawy, stanowiących podstawę realizacji ich zadań i określających cel przetwarzania.

Ponieważ informacja w podobnym temacie, czyli możliwości wykorzystania tzw. aplikacji świdnickiej do weryfikacji danych zawartych w składanych deklaracjach na opłatę z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi była przygotowana i przekazana dla radnego Pana Mirosława Biedronia, przesyłam ją również w załączeniu Panu, jako uzupełnienie niniejszej odpowiedzi.

Otrzymują:

1. Kancelaria Rady Miejskiej.
2. A/a.

EKOPAPIER 100%
TARNÓW MYŚLI ZIELONO

r.ciepiela@umt.tarnow.pl
www.tarnow.pl

Urząd Miasta Tarnowa
ul. Adama Mickiewicza 2
tel. 14 688 24 33

GMINA MIASTA TARNOWA

OPŁATA ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

1. Istota i charakter opłaty.....	str. 2
2. Podstawy prawne.....	str. 2
3. Pozyskiwanie danych - aplikacja świdnicka.....	str. 4
4. Rezultaty podjętych czynności sprawdzających i kontrolnych	str. 6
5. Problemy przy określaniu prawidłowej wysokości opłaty.....	str.7
6. Propozycje poprawy funkcjonowania systemu gospodarowani odpadami komunalnymi.....	str. 7

1. ISTOTA I CHARAKTER OPŁATY.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy obejmują wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zapewniając możliwość wywozu odpadów i zagospodarowanie ich w sposób zgodny z prawem. Właściciele nieruchomości są obowiązani ponosić na rzecz gminy, na której położone są ich nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłaty te są dochodami budżetowymi gmin. Jest to więc danina publicznoprawna o charakterze ekwiwalentnym.

2. PODSTAWY PRAWNE.

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz.U. z 2021 r. poz. 888 z późn. zm),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja Podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Ochronie Danych Osobowych (Dz. U. 2018 poz. 1000),
- Uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie- zakładka na www.odpady.tarnow.pl
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych.

Zgodnie z art. 6m ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciel nieruchomości zobligowany jest do złożenia Wójtowi, Burmistrzowi lub Prezydentowi Miasta deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie 14 dni od zamieszkania na nieruchomości pierwszego mieszkańca lub w przypadku prowadzonej działalności, powstania na nieruchomości odpadów. Art. 6m ust. 4 te same ustawy mówi, że w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana. Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli właściciel nieruchomości złoży nową deklarację zmniejszającą wysokość:

- 1) zobowiązania z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku ze śmiercią mieszkańca w terminie do 6 miesięcy od dnia tego zdarzenia;
- 2) opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w związku z informacją lub korektą faktur, uzyskaną z przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego.

W kontekście art. 6q ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, który w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nakazuje stosować przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa organ podatkowy (Prezydent Miasta Tarnowa) jest uprawniony do weryfikowania prawdziwości danych zamieszczanych w deklaracjach składanych przez właścicieli nieruchomości.

Uprawnienia te wynikają z art. 274 §1, zgodnie z którym:

„W razie stwierdzenia, że deklaracja zawiera błędy rachunkowe lub inne oczywiste omyłki bądź że wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, organ podatkowy w zależności od charakteru i zakresu uchybień:

1) koryguje deklarację, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień, jeżeli zmiana wysokości zobowiązania podatkowego, kwoty nadpłaty, kwoty zwrotu podatku albo kwoty nadwyżki podatku do przeniesienia lub wysokości straty w wyniku tej korekty nie przekracza kwoty 5000 zł;

2) zwraca się do składającego deklarację o jej skorygowanie oraz złożenie niezbędnych wyjaśnień, wskazując przyczyny, z powodu których informacje zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość.”.

Należy zaznaczyć, że korekta deklaracji, dokonywana przez organ podatkowy, o której mowa w pkt 1 cytowanego artykułu jest zastrzeżona wyłącznie dla oczywistych błędów o charakterze formalnym, a nie merytorycznym. Nie ma możliwości w tym trybie dokonywania korekt danych będących postawą do wyliczeń zobowiązania podatkowego. W razie wątpliwości co do poprawności danych merytorycznych stosuje się zapis zawarty w pkt. 2 czyli wzywa do złożenia wyjaśnień. Wezwanie do złożenia wyjaśnień nie odbywa się w ramach postępowania podatkowego lecz w ramach postępowania sprawdzającego i tylko w sytuacji faktycznych wątpliwości co do poprawności zawartych w deklaracji danych. Ustawodawca wyraźnie wskazał, iż wyjaśnienia wymagają „wątpliwości”. Pomiędzy wątpliwościami, a podważaniem rzetelności podanych w deklaracji danych nie można postawić znaku równości. Wątpliwości mogą pojawić się w sytuacji, w której organ podatkowy dysponuje już zgromadzonym materiałem dowodowym znajdującym się w aktach podatnika, z którego wynika potrzeba wyjaśnień danych zawartych np. w złożonej korekcie deklaracji. Postępowanie sprawdzające nie daje organowi podatkowemu uprawnień do gromadzenia nowych dowodów, lecz ewentualnej weryfikacji złożonej deklaracji w oparciu o dane, którymi już dysponuje. Nowe dowody mogą być gromadzone tylko w trakcie postępowania podatkowego. Postępowanie sprawdzające, w sytuacji, w której nie doprowadzi do usunięcia wątpliwości organu podatkowego stanowi dopiero przesłankę do wszczęcia postępowania podatkowego.

Zgodnie z art. 180 § 1 Ordynacji podatkowej jako dowód należy dopuścić wszystko, co, może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowody zgodnie z art. 181 ordynacji podatkowej wykorzystuje się w postępowaniu podatkowym, **a zgodnie z art. 155 wezwania do dostarczenia dowodów również dokonuje się w toku postępowania podatkowego. Ustawodawca nie dał możliwości realizowana czynności związanych z gromadzeniem materiału dowodowego poza prowadzonym postępowaniem podatkowym.**

W świetle art. 6o ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

„1. W razie niezłożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi albo uzasadnionych wątpliwości co do danych zawartych w deklaracji wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, biorąc pod uwagę dostępne dane właściwe dla wybranej przez radę gminy metody, a w przypadku ich braku - uzasadnione szacunki, w tym w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, średnią ilość odpadów komunalnych powstających na nieruchomościach o podobnym charakterze.

1a. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta w celu weryfikacji złożonych deklaracji może wykorzystać informacje i dane znajdujące się w jego posiadaniu oraz posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych, w tym przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.”.

Aktualne praktyki weryfikacji danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi to:

- analiza narodzin i zgonów na bazie comiesięcznych raportów otrzymywanych z Wydziału Spraw Obywatelskich - przy czym zaznaczyć należy, że w świetle przepisów ustawy o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach **istotne jest zamieszkanie (nie zameldowanie) dziecka,**
- analiza uprawnień do częściowego zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (KDR, kompostownik),
- **analiza zużycia wody - jest przydatna jedynie w przypadku drastycznych różnic pomiędzy zadeklarowanymi a faktycznie zamieszkałymi osobami.**

Organ podatkowy może przeprowadzić kontrolę w celu dokonania weryfikacji zgodności danych lub wywiązanie się z obowiązku złożenia deklaracji i tym zakresie również zastosowanie mają przepisy ustawy ordynacji podatkowej. Zgodnie z tymi przepisami opisanymi w dziale VI ustawy organ podatkowy:

- 1) zawiadamia kontrolowanego o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej;
- 2) kontrolę przeprowadza się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia;
- 3) kontrolujący ma prawo wstępu na teren budynku lub lokalu mieszkalnego w celu dokonania oględzin jeśli jest to niezbędne dla ustalenia lub określenia wysokości zobowiązania podatkowego lub podstawy opodatkowania **ale za zgodą kontrolowanego w razie braku takiej zgody czynności te mogą być realizowane po uzyskaniu na wniosek organu podatkowego zgody prokuratora rejonowego.**

3. POZYSKIWANIE DANYCH – tzw. „APLIKACJA ŚWIDNICKA”.

„Aplikacja świdnicka” polega na gromadzeniu danych - głównie osobowych - pochodzących z różnych źródeł oraz różnych baz danych, co ma służyć ustaleniu faktycznej liczby osób zamieszkujących pod wskazanym adresem. **Wykorzystywanie „aplikacji świdnickiej” w świetle wyżej opisanych podstaw prawnych dotyczących zasad gromadzenia materiału dowodowego budzi wątpliwości co do możliwości jego użycia zgodne z prawem.**

Art. 6m ust. 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazują deklarację, jako źródło danych niezbędnych do określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Rada Miejska określając wzór deklaracji może wymagać podania następujących danych:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę właściciela nieruchomości oraz adres miejsca zamieszkania lub siedziby;
- 2) adres nieruchomości;
- 3) dane stanowiące podstawę zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) numer telefonu właściciela nieruchomości;
- 5) adres poczty elektronicznej właściciela nieruchomości;
- 6) inne informacje niezbędne do wystawienia tytułu wykonawczego;
- 7) informacje dotyczące posiadania kompostownika przydomowego i kompostowania w nim bioodpadów stanowiących odpady komunalne.

Powyższe przepisy nie dają podstawy do pozyskiwania danych w zakresie szerszym niż określony powyżej, a także pozyskiwania danych z innych źródeł. Dodatkowo przy uwzględnieniu przepisów art. 6 ust 1 lit. e oraz ust 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.UE.L. z 2016 r., Nr 119, str 1 z późn. zm.) zwanych w skrócie **RODO** dopuszczających przetwarzanie danych osobowych zebranych w ramach sprawowanej władzy publicznej, tylko jeżeli jest to niezbędne do wykonywania realizowanego zadania **i tylko jeśli istnieje stosowna podstawa prawna dopuszczająca możliwość przetwarzania tych danych.** Ponieważ, jak wskazano powyżej ustawodawca wskazał podstawę prawną do gromadzenia danych do określania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w art. 6m ust 1a i 1b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, **gdzie ściśle enumeratywnie wymienić jakie dane mogą być w tym celu gromadzone, poszerzenie tej bazy przy użyciu dodatkowej aplikacji byłoby działaniem poza podstawą prawną.** Tym samym informacje zgromadzone przy użyciu tzw. aplikacji świdnickiej nie mogłyby być użyte w ramach postępowania podatkowego jako dowód w sprawie. Na marginesie zaznaczyć należy, iż żadna gmina na użycie tego rodzaju dowodu w prowadzonych przez siebie postępowaniach się nie zdecydowała.

Jak wskazano powyżej, zgodnie z przepisami ordynacji podatkowej organ podatkowy dowody gromadzi w toku postępowania podatkowego, a nie w celu jego wszczęcia. W świetle tych przepisów i stosując się do podstawowej zasady przepisów **RODO**, iż dane osobowe mogą być przetwarzane tylko do celów, do których zostały pozyskane ich użycie możliwe jest jedynie jako materiał dowodowy (w pozyskaniu ich nie potrzeba jest aplikacja) zaś gromadzenie danych w innym trybie jest wykluczone.

Pomijając wskazane wątpliwości prawne co do możliwości korzystania z tzw. aplikacji świdnickiej warto zauważyć, iż **mogłaby ona być użyteczna tylko dla budynków jednorodzinnych natomiast nie ma możliwości jej zastosowania dla budynków wielolokalowych.** W deklaracji dla budynków wielolokalowych nie są wykazywane dane dotyczące poszczególnych lokali lecz zbiorcze. W tym wypadku organ podatkowy nie dysponuje analityką umożliwiającą przypisanie liczby mieszkańców do konkretnego lokalu lecz liczbę mieszkańców dla budynku, w którym te lokale są umieszczone. W takiej sytuacji gromadzenie danych w aplikacji jest bezcelowe **gdyż organ podatkowy nie dysponuje materiałem porównawczym.**

Zgodnie z zasadami rzetelności, ograniczenia celu i minimalizacji danych każdy administrator musi dbać o to, aby dane osobowe były przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą, zbierane w konkretnych, ważnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny w tymi celami oraz aby dane osobowe były adekwatne do tego, co niezbędne dla celów, w których są przetwarzane (art. 5 ust.1 a), b), c) RODO.

Wspomnieć należy, że **obecnie gmina Świdnik nie korzysta ze swojej aplikacji.** W gminie została przeprowadzona kontrola **przez Urząd Ochrony Danych Osobowych.** Gmina do chwili obecnej nie otrzymała protokołu pokontrolnego - stąd ostrożność władz gminy w korzystaniu ze stworzonej przez siebie aplikacji. W rozmowie telefonicznej pracownicy Urzędu Miasta Świdnik przyznały, że spektakularne efekty pojawiły się tylko na początku stosowania aplikacji, a korekty deklaracji składane były bez wszczynania postępowania podatkowego.

4. REZULTATY PODJĘTYCH CZYNNOŚCI SPRAWDZAJĄCYCH I KONTROLNYCH.

W latach 2015-2020 w wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających podjęto następujące działania:

W przypadku niezłożenia deklaracji pomimo ciążącego obowiązku:

1. wezwano do złożenia deklaracji 65 właścicieli nieruchomości.
2. wszczęto 35 postępowań i wydano 35 decyzji o wysokości opłaty.

W przypadku wątpliwości co do poprawności danych zawartych w deklaracji :

1. wezwano do złożenia wyjaśnień 1016 właścicieli nieruchomości.
2. wszczęto 139 postępowań.
3. umorzono postępowanie w 46 przypadkach.

4. wydano 93 decyzje ustalające wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W pozostałych przypadkach wezwani złożyli wyjaśnienia lub korekty deklaracji. Złożono 493 korekty deklaracji w tym 43 z nieruchomości wielolokalowych.

Podjęte działania przyniosły następujące rezultaty.

Okres	nieruchomości zamieszkałe		nieruchomości niezamieszkałe (działalności)	
	liczba ujawnionych mieszkańców	pozyskana kwota dochodu (w zł)	liczba ujawnionych podmiotów	pozyskana kwota dochodu
2017	127	24 914,05	22	85 827,00
2018	131	33 380,56	11	51 625,00
2019	43	16 368,20	1	2 928,00
2020	39	9 511,50	0	-
2021	449	117 045,68	0	-
łącznie:	789	201 219,99	34	140 380,00

Powodem wezwania do złożenia deklaracji w razie jej braku jest zgłoszenie od firmy świadczącej usługę wywozu odpadów, protokół z interwencji Straży Miejskiej lub zgłoszenie mieszkańców (tzw. donos).

Złożone deklaracje, budzące wątpliwości organu (np. deklaracja „zerowa” czy deklarowanie mniejszej liczby osób niż faktycznie zamieszkałych) weryfikowane są w oparciu o informacje np. **zużycie wody**. Przeprowadzone do tej pory kontrole nieruchomości polegające na zestawieniu danych zawartych w złożonych deklaracjach z liczbą osób zameldowanych oraz danymi o wielkości zużytej wody pozyskanych z Tarnowskich Wodociągów wykazały rozbieżności w 39 przypadkach w wyniku czego wezwano właścicieli nieruchomości do złożenia wyjaśnień. Ponadto pracownicy Referatu Dochodów i Kontroli Podatkowej w Wydziale Podatków i Windykacji tut. urzędu dokonujący kontroli danych podanych w informacji podatkowej Podatnika (podatek od nieruchomości) sprawdzają również czy kontrolowana jednostka złożyła stosowną deklarację i czy zaopatrzenie kontrolowanych nieruchomości w pojemniki jest zgodnie ze złożoną deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Na podstawie przeprowadzonych do tej pory kontroli ujawniono jedną nieprawidłowość. Wezwany właściciel nieruchomości złożył stosowną deklarację.

Dwukrotnie podjęto także kontrolę nieruchomości o zabudowie wielolokalowej pod kątem prawidłowości segregowania odpadów:

- w 2020 r. skontrolowano 12 nieruchomości - na 5 z nich stwierdzono nieprawidłowości.
- w 2021 r. skontrolowano 12 nieruchomości - nie stwierdzono rażących nieprawidłowości.

Szczątkowe dane pozyskane przy próbach zastosowania aplikacji „świdnickiej” nie pozwoliły na konstruktywną analizę danych z deklaracji złożonych na poszczególnych nieruchomościach.

5. PROBLEMY PRZY OKREŚLANIU PRAWIDŁOWEJ WYSOKOŚCI OPŁATY.

- 1) Ustawowo, ściśle określony zakres informacji, które organ podatkowy może wymagać od składającego deklarację (art. 6k ust. Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach);
- 2) przepisy RODO uniemożliwiające przetwarzanie danych osobowych w celach innych niż te, do których zostały pozyskane;
- 3) określone ustawowo zasady kontroli podatników;
- 4) problem z nieruchomościami wielolokalowymi - deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składa zarządca nieruchomości (spółdzielnia, wspólnota mieszkaniowa itd.). Liczba osób ujętych w deklaracji jest sumą osób wykazanych w oświadczeniach właścicieli poszczególnych lokali mieszkalnych przy czym deklaracja nie zawiera takiej specyfikacji dot. liczby mieszkańców, ani danych właścicieli poszczególnych mieszkań, choćby imienia i nazwiska. W związku z tym nie ma tu możliwości weryfikowania danych.

6. PROPOZYCJE POPRAWY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU:

Zmiana metody wyliczenia opłaty na powierzchniową lub hybrydową: nieruchomości jednorodzinne od osób, nieruchomości wielolokalowe od powierzchni. W rozmowach z pracownikami innych gmin dostrzec można tendencję do zmiany metody ustalania opłaty na metodę „od powierzchni” (np. Gdańsk) albo od gospodarstwa (Warszawa). Metody, choć nie do końca sprawiedliwe są bardzo klarowne do ustalenia obowiązku podatkowego, a także wysokości opłaty. Przez fakt, że konieczność składania deklaracji jest znacznie rzadsza metoda taka jest najmniej uciążliwa dla podatników oraz najbardziej ekonomiczna od strony administracyjnej.

- Korzyść - uszczelnienie systemu.

Mając na uwadze ekwiwalentny charakter opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zadbać należy o systematyczną waloryzację stawek.

- Korzyść - odpowiednia relacja wysokości dochodów z tyt. opłaty i kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami..

Należałoby również rozważyć odstępianie od częściowego zwolnienia z opłaty dla rodzin wielodzietnych. Jest to zwolnienie fakultatywne (ustawowo obowiązkowe jest jedynie zwolnienie z tyt. kompostowania), które dość znacznie zmniejsza wysokość dochodu z tyt. przedmiotowej opłaty (w 2021 r. było to 1 319 627,00 zł). Zaznaczyć należy, że świadczenia 500+ poprawiają sytuację finansową tych rodzin, ponoszenie opłaty od większej ilości osób nie jest więc dla domowych budżetów nadmiernym obciążeniem.

- Korzyść - zwiększenie dochodów.